

rhododendron groeide als een dicht bosje. Het Jezuskindje heeft ze uit de zak genomen in bei haar handjes. Bij 't schemerlicht heeft ze er vertederd op gestaard. O, als het toch eens niet gestolen was! Als het toch eens van haar mocht wezen! Het koude, naakte poppetje heeft ze tegen de warme wang gedrukt tot afscheid. Toen heeft ze de blaren van de rhododendron opzij geduwd, daar waar ze het lijsternest wist. Veilig ligt het daar tussen de takken, een mooi, onbewoond nest met een zacht veren kleedje op de bodem. Voorzichtig legt Janneke er het poppekind in:

„Je hoeft het niet koud te hebben, Jezuskindje. Ik zal je toedekken met blad en mos.”

Het Jezuskindje met de wijd open ogen heeft eerst verwonderd en toen dankbaar gekeken, tot blad en mos ook de oogjes dekten. Tevreden is Jannetje naar huis gegaan. Nu zal ze kunnen vergeten. Een nest is wel geen wiegje, maar warm en zacht is het toch zeker en misschien . . . héél misschien zal Onze Lieve Heer niet straffen, als Hij ziet, dat ze het Jezuskindje aan de lijsters heeft gegeven, die het 's nachts warm zullen toedekken met hun vleugels.

Ja, de lijsters . . . ! Jaar in, jaar uit hebben ze in de goed beschutte rhododendron gebroed. Als nu het voorjaar komt, als het speenkruid bloeit, zullen ze hun nest eens keurig opknappen. Maar wat is dat....? Wat is dat voor griezels in hun nest? Iets hard. 't Is geen eierschaal. 't Is groot. 't Is een vijand, die het nest onveilig maakt. De vogels vliegen weg. Dit jaar zullen ze ergens anders hun eitjes uitbroeden.

Jannetje weet hier niet van. Ze kijkt nooit meer naar het nest met het poppekindje. Maar één is er, die er wel naar kijkt. Dat is gekke Pier. Altijd heeft hij op het dorp gewoond en als 't voorjaar werd, heeft hij naar nesten en eieren gezocht. Niet om ze leeg te roven! O neen, hij vindt jonge vogeltjes bijna het mooiste, wat er op de wereld is. Nog mooier vindt hij poppen, maar die ziet hij niet vaak, want de kinderen in het dorp waarschuwen elkaar: „Pas op! Daar heb je gekke Pier! Laat hij je pop niet zien, anders pakt hij ze weg!”

En daar vindt hij me nu op een vroege morgen van 't voorjaar, in het lijsternest, dat hij zo goed kent, een poppetje, zo prachtig en fijn! Met zulke kleine

handjes en voetjes! Dadelijk heeft hij geweten: de lijststers hebben dat voor hem in het nest gelegd. Om er voor te zorgen. Om het warm te houden in bei zijn handen. Die vouwt hij dan ook voorzichtig om het stenen, naakte lijfje. Sinds dien kunnen de mensen hem zien lopen, elke dag met de handen voor zich uit gevouwen, als droeg hij iets heel kostbaars. Maar de jongens in het dorp zien er iets anders in: „Kijk, gekke Pier loopt te bidden!” Dan zet de arme onnozele het op een lopen en de plaaggeesten hem achterna: „De malle! Hij blijft bidden, ook al draaft hij als een opgejaagde hond!” Pier weet niet eens, wat bidden is. Hij wil alleen zijn poppetje beschermen en koesteren in zijn grote, plompe handen.

Maar Janneke, die is het, die leerde bidden. Janneke, die nooit naar de kerk ging, die niet eens goed wist, wat het Kerstfeest betekende, die leerde nu bidden. Want wat was er gebeurd . . . ? Opeens had ze 't gehoord en iedereen sprak er over: 't was gekke Pier, die het Jezuskindje gestolen had! Op een keer, dat hij voor de jongens hard was weggelopen, was hij gevallen. Zo maar, lang uit op de straat. Daarbij was een heel klein poppetje uit zijn handen gevallen. De jongens hadden het opgeraapt en naar dominee gebracht: of dit ook het gestolen Jezuskindje uit de kribbe kon wezen? En dominee had het herkend. Hoe kon het in malle Pier zijn handen gekomen zijn? Zelf heeft dominee al die weken gedacht, dat het kleine belletrekkertje op de Kerstavond het poppetje had weggenomen. Ze stond immers heel alleen bij de Kerstboom? Hij heeft daarover gezwegen. Hij is nu lang genoeg in de gemeente om te weten, wie dat meisje was. Misschien, je kunt nooit weten, zal ze eens berouw krijgen en bij hem komen om hem alles te vertellen. Maar Janneke kwam niet en inplaats daarvan valt het Jezuskindje uit malle Pier zijn handen . . . !

Terwijl dominee daar op een avond over peinst, heeft Janneke de handjes gevouwen en zonder dat moeder het merkt, knielt ze voor de bedstee: „Lieve Heer, wil je zeggen, wat ik doen moet? Pier krijgt de schuld en ik heb het gedaan. En ik durf het niet te zeggen”.

Uit nood, uit angst was Janneke gaan bidden en ook omdat ze, sinds ze het Jezuskindje uit de kribbe haalde, voor het eerst luisterde naar de verhalen, die de kinderen van de Zondagsschool deden. En omdat God in Zijn mooie hoge hemel alle gebeden hoort, ook dat van zo'n klein meisje als Janneke, stond ze de volgende dag op en wist ze opeens, wat ze doen moest:

„Moeder, mag ik, net als de anderen, naar Zondagsschool?”

Moeder is verwonderd geweest. Hoe komt haar Janneke er aan? Maar ze heeft als een wijze Moeder niet gevraagd. De nieuwe dominee is jong en ze heeft horen zeggen, dat hij prachtig vertellen kan.

Zo is dan dat verlegen Janneke de volgende avond, terwijl de mensen van het dorp de avondboterham aten, nog eens de hoge stoep opgegaan van de pastorie en als ze daar, heel nietig, heel bang voor dominee staat, vergeet ze dat ze kwam om te vragen, of ze op Zondagsschool komen mag, maar wel heeft ze alles opgebiecht: van 't belletje trekken, van 't Jezuskindje, dat ze maar heel even uit de krib had genomen . . . „maar ik wist niet, dat het 't Jezuskindje was”, . . . van het lijsternest van Pier, die zo veel van poppen hield en dat die nu de schuld kreeg en dat de jongens hem nog veel erger plaagden,

nu ze dat wisten Toen ze zover met het verhaal gekomen was, zou ze net heel, heel erg gaan huilen, want nu had ze zo'n berouw. Maar dominee lei net als op de Kerstavond zijn hand op haar schouder en zei:

„Niet huilen Janneke. Ik wist wel, dat je eens zou komen en ik wist immers dat jij het Jezuskindje genomen had. Maar wat heb je er goed voor gezorgd! Toch zullen we het een volgend Kerstfeest niet weer gebruiken. Dan kopen we een nieuw poppetje om in de kribbe te leggen. Want nu heb je al deze weken zoveel angst en verdriet gehad, dat je wel iets nodig hebt om je weer gelukkig te maken. Daarom mag jij het poppetje zelf houden. Als een herinnering aan Kerstfeest”.

Vuurrood is Janneke geworden. Van blijdschap. Maar dan is er plotseling een andere gedachte, die ze uitspreken gaat:

„Pier Mag ik het poppetje aan Pier teruggeven, dominee? Hij had er zo'n schik mee en hij zal zo bedroefd zijn”.

Dominee heeft geglimlacht: het Jezuskindje beschermd door de handen van malle Pier, een arm mens zonder verstand Maar hij heeft het Janneke niet geweigerd. Eerst als ze op het punt staat naar huis terug te gaan, bedenkt ze, waarvoor ze gekomen is:

„En of ik as 't blief op de Zondagsschool mag komen. 't Mag van Moeder”.

„Waarom wil je dat, Janneke?”

„Ze zeggen, dat u zo mooi vertelt van Kerstfeest en en ik wou weten, waarom het Jezuskindje in een stal werd geboren”.

„'t Kindje Jezus werd in een stal geboren bij de os en de ezel, tussen stro en hooi”, heeft dominee toen gezegd, „omdat het zou opgroeien tussen de armen,

de verdrietigen, de eenvoudigen. Omdat Jezus niet alleen de rijken, maar alle mensen, gelukkig wil maken”.

Heel stil heeft Janneke naar de woorden geluisterd. Ze heeft ze niet alle begrepen, maar iets ervan wel. Ze heeft het stenen Jezuskindje uit de hand van dominee gekregen en gevraagd:

„Ook voor malle mensen als Pier is Hij gekomen?”

„Ook voor de malste, ook voor de dwazen en gekken is Jezus op aarde gekomen”, heeft dominee geantwoord.

„Wil dominee dan aan iedereen zeggen, dat Pier het Jezuskindje niet heeft gestolen?” heeft ze nog gevraagd.

En het antwoord was een verrassing:

„Niemand stal het Jezuskindje, Janneke. Het moest een tijdje bij je wezen om je eerst ongelukkig en later gelukkig te maken. Want dat ben je nu toch?”

Ja, dat was ze. Heel, heel gelukkig omdat ze geen nare geheimen meer had, omdat dominee de vriendelijkste mens was, die ze ooit had gezien, omdat ze naar Zondagsschool mocht en de mooie verhalen zou horen en omdat ze Pier weer blij mocht maken. Nog die eigen dag is ze hem tegengekomen. Van ver heeft ze hem het poppetje getoond, zodat hij niet bang zou weglopen. Toen heeft ze het in zijn grote open hand gelegd. Dadelijk heeft hij het met de andere hand bedekt en zo, de beide handen vóór zich houdend, alsof hij bad, is hij door de straten gegaan, dag in, dag uit zijn kostbaarste schat beschermend en niemand behalve Dominee en Janneke hebben geweten, dat tussen de handen van den dorpsdwaas, warm en veilig, het stenen Jezuskindje lag.

Kerstnacht

Die nacht, dat Gij geboren waart,
bloeiden de rozen over d'aard,
en werden vogels wakker.
De koeien spraken in hun stal,
Een beek zong in een donker dal,
en 't kruid geurd' op den akker.

Een hooiberg rook naar marjolijn,
het water in een sloot werd wijn,
de wind steeg tot de sterren,
Twee hazelstruiken, dun in 't loof,
schudden verbaasd hun grijze hoofd
en fluisterden van verre.

En langs de wegen, wit en koud,
kwamen de herders, moe en oud,
gemanteld aangelopen.
Er speelden englen fluit en veël;
hun jurken waren rood en geel,
de hemel stond wijd-open.

Het is zo lang geleên geschied
En toch — de wereld weet het niet —
maar wie Gods stem kan horen
Die reist ook nu naar ver verschiet,
toldat hij vindt, bij ster en lied,
het Kind, dat werd geboren.

C. Wilkeshuis

Kerstmandje

In een mand met rode lintjes,
bij een Spaanse-pepertak,
staat een roodgeschilderd huisje
met wat glinsters op het dak.

Rode tulpjes vouwen open,
en er ligt zo aan de kant
een besneeuwde denne-appel
vol met poederdiamant.

En de zaaddoos van een klaproos -
op zijn pet een likje goud -
luiert bij de lichte lovers
van een toefje marehout.

Midden in het mooie mandje
ligt een kleine witte kaart:
„Allemaal een vrolijk Kerstfeest.
Veel geluk, en vrede op aard!”

C. Wilkeshuis

door

M. C. van Oven-van Doorn

MEESTAL GAAN ZE PER FIETS naar school, Harro en Frank, de twee jongens uit Laag Nieuwkoop, maar nu alle vaarten en poldersloten ver in de omtrek stijf bevroren zijn, nu kun je beter per schaats gaan, over de spiegelgladde banen, die zich in alle richtingen voor je uitstrekken.

En dus hebben ze vanmorgen vroeg hun Friese doorloperijtjes onder gebonden, Harro, de jongen van de grote boerderij „De Heemhoeve” aan de Heikop, en Frank, de zoon van den scheepsbouwmeester, die pas sinds een maand of vijf in Laag Nieuwkoop woont, in het oude verweerde landhuis, dat al sinds jaar en dag „De Klinknagel” heet, het woonhuis bij de grote scheepstimmerwerf verderop.

't Was nog even voor negen toen de twee jongens in Woerden aankwamen. Harro had het goed uitgerekend, wat geen wonder was; als Harro iets uitrekende, dan klopte het immers altijd als een bus. Nog net op tijd zijn ze de deur van de H.B.S. binnen geglipt . . . De dikke ijstruien zijn naast de schaatsen aan de kapstok gehangen; ze lopen de klas binnen en ieder schuift in zijn bank. Woensdag 24 December. Vandaag zal de Kerstvacantie beginnen, en de vakantie stemming zweeft al door de lokalen. De leraren vertellen min of meer jolige verhalen en van werken komt niet veel. En er wordt over de rapporten gepraat, die in 't eind van Januari los zullen komen. Noch Frank, noch Harro ziet die cijferlijst met vreugde tegemoet. Hun verwachting is niet hoog gespannen. Berend, de jongste knecht van de Heemhoeve, is langen tijd ziek geweest, en allerlei kleine werkjes op de boerderij heeft Harro moeten opknappen. Het schoolwerk is er wel eens bij ingeschoten, en de minder fraaie cijfers, die Harro oogstte, zijn vaak een tegenvaller geweest. Maar Berend is eindelijk beter en kan weer aan de slag, en Harro is niet van plan om 't hoofd te laten hangen. Hij is achtergeraakt, nou ja, maar hij zal heus zijn best wel doen om er weer bovenop te komen; en dat zal hem lukken ook!

Maar ook Frank is niet zo tevreden als hij wel gewenst had. Op de lagere school, toen ze nog in Zandijk woonden, is hij altijd een van de besten geweest, maar hier — och, nou, zó slecht heeft hij 't niet gemaakt; en in ieder geval staat hij er beter voor dan Harro, maar 't had toch zoveel mooier gekund!

De leraar in 't Nederlands, die voor de klas staat, heeft een onderwerp voor een opstel opgegeven. Eigenlijk heeft hij dat de vorige week al gedaan, maar nu de ijspret alle hoofden op hol heeft gebracht, hoeft dat opstel pas half Januari ingeleverd te worden; dan zal het ijsvermaak wel goed en wel achter de rug zijn. „Doe er je best maar op, ja zeker, op de ijspret, maar ook op dat opstel”, heeft hij gezegd: „dan kun je al je domheden van de laatste maanden goedmaken; ben ik royaal of niet?”

En dan horen de jongens en meisjes opeens de bel luiden en dat betekent dat de Kerstvacantie begonnen is. Een vroegertje vanwege zes graden onder null! En in een rumoerige stemming pakken ze hun boeken bij elkaar. Hoera! Vacantie en ijs!

Ze dringen de school uit, en daar staan ze buiten, Harro en Frank, de warme ijstruien weer over de jasjes. Wat nu? Naar huis? Och, naar huis kunnen ze altijd nog. En morgen dooit het misschien. En waarom zouden ze niet met de schaats er op uit gaan? Harro heeft zijn plannen al klaar. Die kent hier alle water- en ijswegen op een prik. „We rijden eerst op Zegveld aan, Frank, en dan naar de Nieuwkoopse plassen; en over de plas rijden we naar Noorden; daar eten we onze boterhammen op, in „t Wapen van Holland”, daar ben ik met mijn Vader wel eens geweest; en over de Mijdrecht en de poldervaart en de Heikop rijden we naar huis”.

Dat is een fijn plan. „Maar onze tassen met schoolboeken, moeten we die meesjouwen?”

„Welnee, die brengen we bij Janko de vrachtrijder; die zal ze straks wel even aanreiken op de Klinknagel”. En Frank krabbelt op een papiertje: „wij gaan